

„DEDINJE“ POMERA GRANICE U MEDICINI

Institut za kardiovaskularne bolesti „Dedinje“ je, u svojih 45 godina rada, svojim izvanrednim poduhvatima obeležio srpsku kardiovaskularnu medicinu i podigao se u sam svetski vrh. Intenzivan razvoj svetske kardiovaskularne hirurgije u drugoj polovini XX veka uticao je na veliku zainteresovanost institutskih lekara za edukaciju i savremenu organizaciju ovih grana hirurgije i u Srbiji. Na krilima svetske ekspanzije, medicinske kardiovaskularne nauke, još 60-ih godina prošlog veka odeljenje opšte hirurgije bolnice „Dr Dragiša Mišović – Dedinje“, sa grupom izuzetnih lekara koji su pratili najnovija svetska dostignuća, a među kojima su dr Mihajlo Vučinić, dr Miodrag Jevremović, dr Dragoljub Adamov, odvažila se i 1973. godine formirala odeljenje za vaskularnu hirurgiju bolnice „Dr Dragiša Mišović – Dedinje“. Nova vaskularna hirurgija je na početku imala tek nekoliko bolesničkih soba na trećem spratu ove bolnice. Idući koracima od „sedam milja“, ova skromna zdravstvena ustanova se razvila u institut, koji uspeva da dotakne same vrhove evropske i svetske kardiovaskularne medicine. Na svom razvojnom putu Institut je prošao sve etape, zahvaljujući, pre svega, pravilnom odabiru kadrova i njihovom stručnom i naučnom usavršavanju na najprestižnijim svetskim klinikama. Nakon nekoliko godina borbe za ponovno vraćanje naučnog kredibiliteta, IKVB Dedinje je ponovo akreditovan kao naučna ustanova, uključujući se u najprestižnije svetske naučno-istraživačke projekte, i na taj način je data prilika lekarima da se razvijaju u svojoj Srbiji umesto da, u potrazi za naukom, odlaze iz nje. Danas ova eminentna ustanova egzistira kao vrhunska zdravstvena, naučna i obrazovana ustanova, te kao nastavna baza Medicinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu i Medicinskog fakulteta Univerziteta u Banjoj Luci.

Postojeća zgrada Instituta, građena devedesetih godina prošlog veka, uspešno je odolevala velikim naletima i zahtevima pacijenata s obzirom na tadašnju prilično lošu ekonomsku situaciju i stanje u zdravstvu Republike Srbije. Tokom dosadašnjeg postojanja u Institutu za kardiovaskularne bolesti „Dedinje“ operisano je desetine i desetine hiljada pacijenata, a stotine hiljada je prošlo kroz vrhunsku dijagnostiku i lečeno nekom od 40 najsavremenijih medicinskih procedura, koje se ranije nisu izvodile u srpskoj medicini. U istoriji ove kuće ostaće upisano da je još u vreme Jugoslavije Institut trijumfovao nemerljivim dostignućima kao što su ugradnja prvog pejsmejкера, prvog kardioverter-defibrilatora, prve srčane mehaničke pumpe... Osvajaju se procedure remodelovanja srčane komore... vrše prve, a veoma uspešne, transplantacije jetre i srca. Lekari Instituta prvi ugrađuju cirkulatorne podrške oslabljenom srcu (LVAD), a prvi su počeli i sa ugradnjom kompletnog veštačkog srca... Teško je nabrojati sve te džinovske korake u osvajanju visokog nivoa svetske medicine, po čemu je „Dedinje“ decenijama prepoznatljivo.

„Svaka nova posebnost potvrđuje da je naša kuća – ustanova najvišeg ranga u svetskim razmerama, u kojoj se nove procedure, novi uspesi i uvođenje novih tehnologija u lečenju pacijenata sa visokim srčanim rizikom jednostavno podrazumevaju. U tome je pravi smisao postojanja ove ustanove, koja će sa otvaranjem 'Dedinja 2' biti još spremnija za nove, savremene medicinske poduhvate. Ne postoji nijedna intervencija u svetu koju kardiovaskularni stručnjaci ove ustanove ne mogu uraditi i zbog koje bi naši pacijenti morali ići u inostranstvo. To je stručnoj javnosti i te kako poznato. Mi nastavljamo sa inovacijom kardiovaskularnih programa.

Ponekad je bolno, ali i inspirativno, stalno 'gurati napred i krčiti put'. Uspeh i prepoznatljivost često bivaju neshvaćeni. To je 'slatki hod po mukama' koji su rukovodstvo i zaposleni u Institutu 'Dedinje' odabrali, zagledani u budućnost kuće u kojoj rade. Jednu za drugom, uvodimo nove medicinske procedure i osavremenjujemo stare. Uspeši se nižu, ali lepše je kad o njima drugi govore. A, govore! U Institutu 'Dedinje' uspešno su implantirana i prva 'parcijalna srca' bolesnicima sa izrazitom srčanom slabošću, koja je, i te kako, ugrožavala njihov život, dok čekaju na transplataciju. Za nesumnjivi uspeh u ugradnji ovih srčanih cirkulatornih potpora, takozvanih LVAD pumpi, koje zamenjuju rad leve komore srca i pomažu da se ponovo uspostavi teško narušena cirkulacija u organizmu, zaslužan je dobro pripremljen tim lekara, sposoban srednji medicinski kadar, kao i menadžment koji je podržao ovaj program i za njega stvorio sve potrebne uslove", objašnjava prof. dr Milovan Bojić i dodaje da: „u Institutu lekari nastoje, gde god je to moguće, zaobići tešku, radikalnu klasičnu hirurgiju, za pacijente prilično traumatičnu, i zameniti je komfornijim, manje invazivnim procedurama“. U takve, svakako, spadaju savremene procedure sa minimalnim rezom ili bez reza, među kojima prednjači TAVI, odnosno implantacija biološke perkutane valvule u aortnu poziciju kod pacijenata koji imaju teško suženje aortnog zalistka, a za koje je ova metoda nezamislivo komforan način da „bez reza“ zamene svoj oboleli aortni zalistak i za dan-dva odu kući. Do sada je u Institutu urađeno 56 TAVI procedura. Prvo totalno veštačko srce u Srbiji ugrađeno je pre četiri i po godine, upravo, u „Dedinju“, a samo u 2021. godini ovaj

veštački organ dobilo je još četvoro pacijenata. „Teški bolesnici koje srce potpuno izdaje, za svoju bolest u Srbiji do sada nisu mogli naći rešenje, a sad im 'Dedinje' nudi implantaciju veštačkog srca koje predstavlja most za preživljavanje do moguće transplatacije“, sa ponosom dodaje prof. Bojić.

Lekari Instituta tokom 2019. godine postigli su istorijski rezultat i izveli 2.569 operacija na srcu sa upotrebom mašine za vantelesni krvotok, čime su pretekli vodeće ustanove te vrste u Nemačkoj, Francuskoj, Velikoj Britaniji, Španiji, Italiji i drugim zemljama. Sve to je ostvareno u relativno skućenim prostornim kapacitetima koji su kroz godine razvoja proširivani. Zgrada je, ipak, bila nedovoljna za velike planove, pa je tadašnji menadžment „Dedinja“ još 90-ih godina „iskopao“ prostor za buduće „Dedinje 2“. Punih 17 godina, ta „Bojićeva rupa“, kako su te temelje nazivali zaposleni, čekala je da iz nje nikne novi objekat. Naporima Vlade Republike Srbije i Kancelarije za upravljanje javnim ulaganjima, u junu 2018. godine dugo sanjani san je postao java: udaren je kamen-temeljac „Dedinja 2“, u kojem se nalazi 15.000 kvadrata komfornog prostora, a koji je u strogo ispoštovanim rokovima podignut i funkcionalno povezan sa starim objektom. Otvaranjem nove zgrade „Dedinja 2“, opremljenog „svemirskom“ medicinskom tehnologijom, Institut će i u tim segmentima dodirnuti sam vrh svetske medicine, koji je po ostvarenim rezultatima i kadrovskoj sposobnosti već uveliko dodirnut. U četiri nove operacione sale, od kojih je jedna hibridna, u tim modernim ambulantomama, laboratorijama, centrima za istraživanje u transfuziji, biohemijskim, mikrobiološkim i drugim kabinetima radiće istaknuti lekari, izuzetno stručne medicinske sestre i mladi naučnici. Otvaranjem novog objekta, uz postojeći, dobija se veliki komforni prostor od 30.000 kvadrata, čime će i funkcionalno i organizaciono moći da zaživi Nacionalni institut za srce i krvne sudove, jer je to ugledno zvanje „Dedinje“ već odavno zaslužilo.

„Uprkos teškom vremenu tokom pandemije, naši pacijenti treba da znaju da smo tu za njih u svakom trenutku i da savremena medicina, koju u kontinuitetu usvajamo, nudi rešenja i za najteže bolesti. Program implantacije veštačkog srca će i dalje biti razvijan kao izvanredan put povratka Instituta „Dedinje“ u transplantacioni program Srbije, kojim je Institut tokom 90-ih godina napravio veliki iskorak u srpskoj medicini. Uspešno je realizovao transplantacioni program, a transplantirani pacijenti su i posle 20 godina živi i vode normalan život“, sa ponosom ističe prof. Bojić.

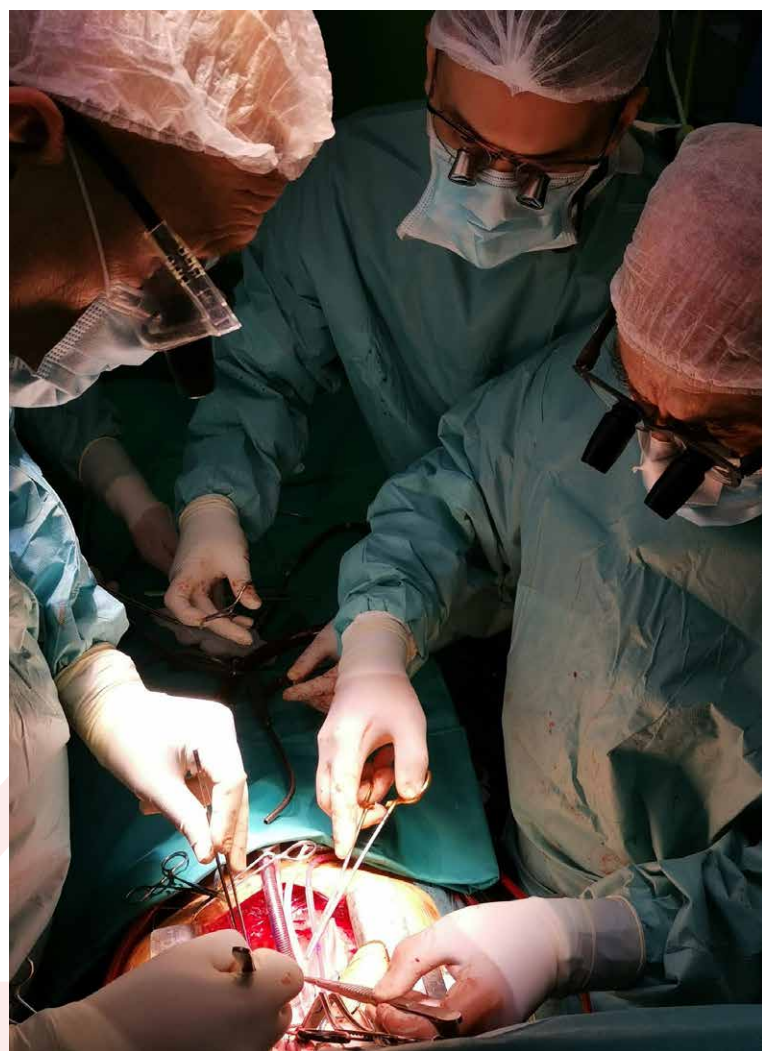
Dvogodišnja pandemija je usporila, ali ne i zaustavila institutske vizije. „Dedinje“ je jedna od prvih zdravstvenih ustanova koja se suočila i na vreme detektovala preteći lanac zaraze na relaciji zdravstveni radnik – pacijent. U okviru preduzetih epidemioloških mera koje su bile sprovedene i pre nego što je u Srbiji formiran Krizni štab za suzbijanje zarazne bolesti COVID-19, Institut „Dedinje“ je bio potpuno spreman za svaki scenario. Još početkom februara 2020. godine, počela je dosledna primena strogih mera vezanih za prijem pacijenata na Institut, njihovo pojedinačno raspoređivanje, smanjen broj zakazanih pregleda, uvedena zabrana

takvim okolnostima, izuzetan je značaj velikog broja urađenih operacija i zbrinutih pacijenata u svakom pogledu, a iz današnje perspektive i u odnosu na epidemiju korona virusa u kojoj smo od početka marta 2020. godine. Ovi podaci su opomena i pravilno shvatanje države o potrebi jedne ovakve institucije, zato je njenim velikim naporima završeno „Dedinje 2“, čime je organizaciono i funkcionalno besprekorno zaokružena ova kuća, njena vizija i strategija za budućnost. „Dedinje“ je istinska košnica najkvalitetnijih stručnjaka medicine. „Srce spašavaju brzina i stručnost, a mi prihvatamo rizik i pomeramo granice“, poručuje prof. dr Milovan Bojić.

ulaska pratnje pacijenata u institutske prostore, rigorozne kontrole temperature svih zaposlenih i pacijenata pri ulasku u Institut, poštovanje određenog rastojanja u institutskim, inače, skućenim čekaonicama, uz zaštitnu opremu koja je tada bila dostupna. I u tako ograničenim okolnostima, stručnjaci Instituta „Dedinje“ su svakodnevno zbrinjavali hitne pacijente iz šireg regiona, infarkte, disekcije aneurizme. Našli su se i u situaciji u kojoj su izveli nesvakidašnji poduhvat – u jednom danu uspeali su da operišu četiri akutne disekcije grudne aorte i tako spreče često kobne posledice pucanja aneurizme, koje se porede sa eksplozijom bombe u stomaku pacijenta.

I ranije se dešavalo da u ovoj ustanovi tokom 24 časa bude primljeno i uspešno operisano više bolesnika sa hitnom kardiohirurškom dijagnozom, ali se prvi put desilo da u jednom danu stignu četiri teška slučaja rascepljene aorte, što po svojoj prirodi predstavlja jednu od najtežih kardiohirurških procedura koja nosi veliku smrtnost. Institut „Dedinje“ je u okviru svog programa rada navikao da se nosi sa vanrednim okolnostima i situacijama, jer funkcioniše u kontinuiranoj „epidemiji“ kardiovaskularnih bolesti. Od bolesti srca i krvnih sudova u Srbiji svake godine nestane jedan manji grad veličine Aranđelovca. Primera radi, u Srbiji se svake 43 sekunde desi po jedan infarkt, u jednom satu umre po šest kardiovaskularnih bolesnika, pa na godišnjem nivou taj broj iznosi od 56 do 58 hiljada umrlih. Ta „epidemija“ je stanje u kome Institut „Dedinje“ svakodnevno živi, zbrinjavajući pacijente iz cele Srbije, one koje treba dijagnostikovati i one koje treba operativno ili na bilo koji drugi način lečiti. U

ESC Congress 2022

Barcelona

ONSITE & ONLINE,
26-29 AUGUST

SPOTLIGHT:
CARDIAC IMAGING

THE MAGIC
OF CARDIOLOGY

KONGRES EVROPSKOG KARDIOLOŠKOG DRUŠTVA 2022

EUROPEAN CARDIOLOGIC SOCIETY (ESC) CONGRESS 2022

ESC 2022. proslavlja 70 godina od prvog kongresa. Ovaj hibridni kongres će za glavnu temu imati imidžing u kardiologiji sa osvrtom na njegove uloge u dijagnostici, donošenju kliničkih odluka, izvođenju invazivnih procedura i proceni efekata lečenja. Predavači će biti najeminentniji evropski i svetski kardiolozi i kardiohirurzi.

Sastanak će se održati od 26. do 29. avgusta 2022. u Barseloni u Španiji. Tačna lokacija je Fira Gran Via, na adresi Av. Joan Carles I, 64, 08908 L'Hospitalet de Llobregat, Barcelona, Španija. Kongresu će moći da se prisustvuje na licu mesta i onlajn i sadržaće klasična predavanja, simpozijume, interaktivne sesije, itd. Organizatori sastanka su ESC i Grad Barcelona. Predsedavaju Stephan Windecker (kardiolog u Univerzitetskoj bolnici u Bernu) i Stephan Achenbach (kardiolog Univerziteta u Erlangenu).

Program kongresa za sada nije objavljen, ali je sigurno da će na kongresu biti prezentovani i novi vodiči na teme:

ventrikularne aritmije i naprasna srčana smrt, kardiovaskularno zbrinjavanje pacijenta koji je planiran za nekardiohiruršku intervenciju, kardionkologija, plućna hipertenzija.

Radovi za kongres se mogu predati onlajn (<https://www.escardio.org/Congresses-&Events/ESC-Congress/Call-for-Science>). Moguće je do 25. 3. 2022. predati prikaz slučaja, do 20. 3. 2022. predati siže manuskripta koji se odnosi na originalno istraživanje i do 6. 6. 2022. je moguće predati manuskript koji ispunjava kriterijume za tzv. „late-breaking science“ (krucijalni i veoma skoro publikovani radovi).

Cena registracije za učešće na kongresu na licu mesta u Barseloni za državljane Republike Srbije trebalo bi da bude od 300 do 450 evra.

Za više informacija možete posetiti sledeću adresu: <https://www.escardio.org/Congresses-&Events/ESC-Congress>

20TH BIENNIAL MEETING OF THE EUROPEAN SOCIETY FOR IMMUNODEFICIENCIES

GOTHENBURG, SWEDEN | 12-15 OCTOBER 2022

Gothenburg

DVADESETI BIJENALNI SASTANAK EVROPSKOG DRUŠTVA ZA IMUNODEFIJENCIJE

20TH BIENNIAL MEETING OF THE EUROPEAN SOCIETY FOR IMMUNODEFICIENCIES (ESID)

Jubilarni, 20. sastanak ESID-a će biti obeležen aktuelnim i uzbudljivim temama sa akcentom na disregulaciju i hiperinflamaciju kod pacijenata sa urođenim greškama imuniteta (eng. inborn errors of immunity, IEI). Kao i obično, sastanku će prisustvovati renomirani istraživači i kliničari iz svih krajeva sveta, a naročito iz Evrope. Oni će prezentovati najnovija saznanja u dijagnostici, kliničkom zbrinjavanju, genetici i imunobiologiji IEI.

Sastanak će se održati od 12. do 15. oktobra 2022. u Geteborgu u Švedskoj. Tačna lokacija je Svenska Mässan Gothia Towers, na adresi Mässans Gata/Korsvägen, 412 94, Geteborg, Švedska. Sastanak će se održati „lice u lice“ i sadržaće klasična predavanja, simpozijume, edukativne radionice, interaktivne sesije, poster prezentacije i upoznajte eksperte sesije. Organizatori sastanka su ESID i Grad Geteborg. Predsedavaju Isabelle Meyts (pedijatar na Univerzitetu u Levenu), Anders Fasth (pedijatar na Univerzitetu u Geteborgu) i Olov Ekwall (pedijatar na Univerzitetu u Geteborgu).

Program kongresa još uvek nije kompletan, ali je za sada najavljeno da će biti održana predavanja na sledeće teme:

imunska disregulacija u COVID-u, IEI i mikrobiota, IEI fenokopije, B i T ćelijski checkpointi tolerancije, skrining novorođenčadi na IEI, rana vs kasna HSCT, kako optimizovati razvoj dijagnostike, maligniteti i IEI, COVID-19 kod pacijenata sa IEI, itd.

Šiže radova za kongres se mogu predati onlajn (<https://esidmeeting.org/abstract-submission>) do 10. maja 2022. Predložene teme za radove su biologija B i T ćelija, biologija urođenog imuniteta, imunska disregulacija i autoimuni poremećaji, autoinflamatorni poremećaji, genetika IEI, dijagnostika, terapija, kao i druge teme vezane za primarne imunodeficiencije.

Moguće je dobiti i stipendiju za učešće pod uslovom da je interesent mlađi od 40 godina, da je član ESID-a i da je predao najmanje jedan šiže za evaluaciju. U planu je dodeljivanje 10 stipendija do 1000 evra.

Za više informacija možete posetiti sledeću adresu: <https://esidmeeting.org/>